

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA PŁOCKA DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ

Płock, 12 września 2018 r.

WOP-I-ZO.0003.2601.2018.AK

**Pani Iwona Jóźwicka
Pani Wioletta Kulpa
Radne Miasta Płocka**

Szanowne Panie,

odpowiadając na interpelację złożoną między sesjami Rady Miasta Płocka w dniu 30 sierpnia 2018 roku dotyczącą zbadania przyczyn problemów zgłaszanych przez lokatorów mieszkań chronionych przy ul. Kutrzeby 19, poniżej przedstawiam informacje i wyjaśnienia opisanej w interpelacji sytuacji.

Mieszkania chronione w Płocku przy ul. Kutrzeby 19 funkcjonują od grudnia 2014 roku. Głównym najemcą lokali jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku. Na podstawie *art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) oraz *rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 roku w sprawie mieszkań chronionych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 822), mocą decyzji administracyjnej, prawo pobytu w mieszkaniach przyznawane jest podopiecznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Płocku, będącym w trudnej sytuacji życiowej, głównie osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom opuszczającym pieczę zastępczą oraz osobom wychodzącym z przemocy domowej.

Przed 1 marca 2018 roku, na mocy obowiązywania wcześniejszego brzmienia *ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej* oraz *rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012 roku w sprawie mieszkań chronionych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 305) prawo pobytu w mieszkaniu chronionym otrzymywały również osoby z problemem wychodzenia z bezdomności.

Z każdym z mieszkańców, w ramach procedury przyjęcia do mieszkań chronionych spisywane są uzgodnienia dotyczące celu i okresu pobytu, rodzaju i zakresu świadczonego wsparcia, odpłatności, zgłaszania planowanej nieobecności oraz zasad i sposobu realizacji programu usamodzielnienia lub programu wspierania. Zgodnie z ww. przepisami, w mieszkaniach chronionych treningowych zapewnia się usługi bytowe powiązane z nauką, rozwijaniem lub utrwalaniem samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, efektywnego zarządzania czasem, prowadzenia gospodarstwa domowego, załatwiania spraw urzędowych, utrzymywania więzi rodzinnych, uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej, poszukiwania pracy. W mieszkaniach chronionych wspieranych zapewnia się pomoc w poruszaniu się, utrzymaniu higieny osobistej, ubieraniu się sprzątaniu, zakupach i przygotowaniu posiłków, załatwianiu spraw osobistych, realizacji kontaktów społecznych. W świetle art. 53 ust. 11 *ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej*, pobyt w mieszkaniu chronionym nie może być zaspokojeniem potrzeby mieszkaniowej osób lub rodzin.

Zasady pobytu w mieszkaniach chronionych, które są formą placówki pomocy społecznej, reguluje *Regulamin pobytu w mieszkaniu chronionym* wprowadzony Zarządzeniem przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku. Zasady odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym reguluje *Uchwała Nr 83/VI/2015 Rady Miasta Płocka z dnia 31 marca 2015 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych*.

Problemem, który pojawił się od początku funkcjonowania mieszkań chronionych, w przypadku części mieszkańców wychodzących z bezdomności, jest brak akceptacji przez mieszkańców faktu przebywania w mieszkaniu chronionym, a co za tym idzie dostosowania się do zasad wynikających z przepisów prawnych. Osoby te składają regularnie do MOPS podania o przedłużenie im pobytu w mieszkaniu chronionym, podpisują uzgodnienia, wyrażają zgodę na współpracę z pracownikami w celu poprawy swojej sytuacji i realizacji programu usamodzielnienia. Po otrzymaniu decyzji administracyjnej przyznającej prawo pobytu zaprzestają współpracy, naruszają regulamin pobytu m.in. poprzez spożywanie alkoholu, nie wpuszczanie pracowników do mieszkania, zakłócanie spokoju i naruszanie zasad współżycia społecznego, nie uiszczanie opłat za pobyt w mieszkaniu chronionym, umożliwianie zamieszkiwania osobom, które nie mają do tego prawa. Interwencje pracowników Działu Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej, rozmowy dyscyplinujące i przypominające o obowiązujących zasadach skutkują składaniem skarg przez tych mieszkańców na pracowników do Dyrektora MOPS, radnych, posłów i innych instytucji.

Z informacji, jakie poszczególni mieszkańcy udzielają pracownikom MOPS wynika, że od kilku miesięcy jedna z mieszkanek, osoba wychodząca z bezdomności, namawia innych mieszkańców, aby zaprzestali płacenia za pobyt w mieszkaniu chronionym, przestali wpuszczać pracowników MOPS do mieszkań, doprowadzili do likwidacji biura mieszkań chronionych. Osoba ta namawia również do linczu na jednym z mieszkańców mieszkań chronionych, który jest osobą z zaburzeniem psychicznym.

Treść załączonego do interpelacji przez Panie Radne załącznika w postaci postów „Wiadomości Płock” z portalu społecznościowego Facebook jest dobrze znana Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Płocku. Nadmieniam, że nie jest to strona będąca obiektywnymi mediami. Zawiera jedynie wpisywane co kilka dni informacje o pojedynczych zdarzeniach w mieście. Autorem tej strony jest osoba podająca się za dziennikarza prasowego (nie legitymująca się stosownym dokumentem), syn jednej z mieszkanek, który pomieszkiwał w mieszkaniu chronionym nie będąc do tego uprawnionym i został przez pracowników Działu Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej zobligowany do opuszczenia mieszkania chronionego. O jego pobycie w mieszkaniu chronionym MOPS dowiedział się od kuratora sądowego, który chciał potwierdzić, czy osoba przebywa w toku warunkowego zwolnienia pod wskazanym przez matkę adresem. Ani on, ani jego matka nie zwracali się do MOPS o zgodę na jego pobyt w mieszkaniach chronionych.

Oba posty „Wiadomości Płock” z dnia 10.08.2018 r. oraz z 12.08.2018 r. MOPS traktuje jako pomówienia oraz naruszenie dóbr osobistych pracowników MOPS i jednego z mieszkańców. Wraz z notatką z zebrania z dnia 16 sierpnia 2018 roku, będą one stanowiły dowód w zawiadomieniu o możliwości popełnienia przestępstwa, które MOPS skieruje do Prokuratury Rejonowej w Płocku.

Wspominany w postach „Wiadomości Płock” mieszkaniec, leczący się na zaburzenie psychiczne, przyjmuje regularnie leki w obecności terapeutów. MOPS kierował w 2015 roku do Sądu Rejonowego w Płocku wniosek o umieszczenie go na leczeniu stacjonarnym. Sąd oddalił wniosek, gdyż nie są wyczerpane w przypadku ww. mieszkańca przesłanki do umieszczenia go na leczeniu stacjonarnym. Wobec ww. mieszkańca toczyło się postępowanie karne, z powództwa jego współlokatora. Sprawa została umorzona, a ww. mieszkaniec został przez Sąd zobligowany do regularnych wizyt w Poradni Zdrowia Psychicznego w ramach środka zapobiegawczego.

Dyrekcja MOPS, pracownicy MOPS i dzielnicowy Komendy Miejskiej Policji w Płocku przeprowadzali z mieszkańcami mieszkań chronionych i zainteresowanymi mieszkańcami sąsiednich bloków rozmowy informacyjne o możliwości złożenia przez nich zawiadomienia do prokuratury, jeżeli zachowanie tej osoby budzi ich obawy oraz w jaki sposób radzić sobie z pewnymi zachowaniami osób z zaburzeniami psychicznymi. Z informacji od ww. mieszkańca i terapeutek pełniących w mieszkaniu chronionym dyżury na umowę zlecenie wynika, że grupa mieszkańców okresowo prowokuje ww. mieszkańca, jest wobec niego agresywna werbalnie, a także fizycznie. MOPS informował dzielnicowego Komendy Miejskiej Policji i prosił o interwencję, w związku z informacją, że część mieszkańców chce namówić osoby postronne do pobicia ww. mieszkańca.

W kwestii odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych wyjaśniam, że zgodnie z § 2 ust. 3 *uchwały nr 83/VI/2015 Rady Miasta Płocka z dnia 31 marca 2015 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych*, podstawą do ustalenia miesięcznej odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym jest kwota średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkania chronionego, która obejmuje zużycie wody, energii elektrycznej, energii cieplnej, gazu, odprowadzenia ścieków, wywóz nieczystości oraz czynsz. Zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gminą - Miastem Płock - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Płocku a Miejskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o. o., określony został czynsz w mieszkaniach chronionych w wysokości 7,09 zł/m².

Zgodnie z ww. umową rozliczenie kosztów mediów ma być dokonywane na podstawie umów zawartych bezpośrednio między MOPS a dostawcą. MOPS otrzymuje na bieżąco rachunki za wykorzystane media od dostawców. Kalkulacja kosztów za media dla mieszkańców wynika z wyliczonych średnich arytmetycznych opłat za poszczególne media w danym lokalu w okresie poprzedzającym wydanie kolejnej decyzji administracyjnej na pobyt w mieszkaniu chronionym. Wysokości opłat za media wynikają z faktycznego poboru ilości mediów przez każdego mieszkańca, a więc wynikają z oszczędnego lub nie gospodarowania mediami przez mieszkańca. Mieszkańcy nie mają możliwości wglądu w rachunki za media, gdyż te znajdują się w księgowości MOPS, a rachunek zawiera dane z wielu lokali. Mieszkańcy są natomiast informowani podczas wywiadu środowiskowego, jakiej wysokości są, w zajmowanym przez nich lokalu, średnie opłaty za media. Mogą również otrzymać na bieżąco informację o wysokości rachunków od pracownika, który ma wgląd w rachunki. W przypadku wzrostu rachunków za media w danym lokalu, pracownicy w ramach nadzoru przeprowadzają z mieszkańcami rozmowę na temat sposobów oszczędzania mediów, uprzedzając o możliwości zwiększenia się opłat za pobyt w mieszkaniu, jeżeli nie będą oszczędnie gospodarować mediami.

Ponadto, należy wskazać, że przebywanie w mieszkaniu chronionym osoby postronnej, która nie ma przyznanego prawa pobytu, jest łamaniem *Regulaminu* przez mieszkańca przyjmującego taką osobę, jak również jest przyczyną wzrostu kosztów eksploatacyjnych lokalu, adekwatnie do zużycia poszczególnych mediów.

Regulamin pobytu w mieszkaniu chronionym nie jest niespójny z *ustawą* i jest czytelny. Mieszkańcy, każdorazowo podczas postępowania administracyjnego o przyznanie prawa pobytu w mieszkaniu chronionym są z nim zapoznawani, co potwierdzają własnoręcznymi podpisami. Regulamin jest zbliżony do regulaminów mieszkań chronionych w innych gminach. Jest też pod pewnymi względami bardziej liberalny w porównaniu do regulaminów w innych gminach, dopuszcza się np. posiadania zwierzęcia domowego i przyjęcie na noc gościa.

Trening budżetowy jest formą pomocy terapeutycznej, która ma na celu pomoc w racjonalnym gospodarowaniu swoimi środkami finansowymi. W obecnej chwili objętych jest nim dwoje mieszkańców. Treningiem budżetowym obejmowane są osoby, które nie radzą sobie z gospodarowaniem pieniędzmi, nie do końca rozumieją ich wartość (są to m.in. osoby z upośledzeniem umysłowym). Terapeuta wspólnie z mieszkańcem planuje

Trening budżetowy był proponowany również osobom, które posiadają dochód, nie regulują na bieżąco opłat za pobyt w mieszkaniu chronionym, a z obserwacji pracownicy wnioskują, że wydają oni pieniądze nieracjonalnie: nie kupują potrzebnej żywności, leków, środki wydają na używki: papierosy, alkohol, kawę, pożyczają pieniądze rodzinie i znajomym. Takie nieracjonalne gospodarowanie środkami powoduje konflikty interpersonalne, gdyż zdarzają się sytuacje, że mieszkańców zabiera żywność współlokatorom lub prosi o nią innych mieszkańców. W celu zapobiegania takim sytuacjom i zapobieganiu dalszej patologizacji sytuacji, proponowany jest trening budżetowy, co często budzi opór mieszkańców.

- zakończenie procesu usamodzielnienia,
- zdobycie własnego lokalu,
- niechęć do mieszkania w warunkach instytucjonalnych,
- odebranie prawa pobytu lub nie przedłużanie prawa pobytu w mieszkaniach chronionych w przypadku nagminnego łamania *Regulaminu pobytu w mieszkaniach chronionych*, m.in. braku współpracy z pracownikami MOPS, nie realizowaniu uzgodnień, notorycznemu uchylaniu się od płatności, zachowaniach przemocowych.

Jednocześnie informuję, że w okresie od czerwca do sierpnia b.r. w Urzędzie Miasta Płocka oraz Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Płocku była przeprowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli kontrola w zakresie *Wykonywania przez gminę zadań gospodarki mieszkaniowej*, w tym również prowadzenia mieszkań chronionych (czekamy na protokół z kontroli), natomiast w IV kwartale b.r. odbędzie się zgodnie z planem kontroli audyt w mieszkaniach chronionych.

13 03 2018
Biuro Obsługi Rady Miasta
09-400 Plock, pl. Stary Rynek

Wzrost: Ciężar ciała:
 Długość: Ciężar ciała:
 Zmierzono:
 Waga:
 Data: Podpis: